

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 95/2025-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **COOP PRODUKT SLOVENSKO**, Mliekarenská 10, Bratislava, zastúpeného Advokátska kancelária Ivan Syrový, s.r.o., Kadnárova 83, Bratislava, proti uzneseniam Mestského súdu Bratislava IV sp. zn. B2-58C/89/2017 z 15. novembra 2023 a sp. zn. B2-58C/89/2017 z 25. novembra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 30. januára 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením mestského súdu sp. zn. B2-58C/89/2017 z 15. novembra 2023 a uznesením mestského súdu sp. zn. B2-58C/89/2017 z 25. novembra 2024. Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd obe napadnuté uznesenia zrušil a vec vrátil mestskému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiada o náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Okresný súd Bratislava II rozsudkom č. k. 58C/89/2017-928 z 28. januára 2020 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 1 sumu 117 810 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 117 810 eur od 1. januára 2015 do zaplatenia a žalobcovi 2 sumu 160 463,12 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 160 463,12 eur od 1. januára 2015 do zaplatenia a rozhodol, že žalobca 1 a žalobca 2 majú proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 8Co/88/2020-1127 z 11. júla 2023 napadnutý

rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobcovi 1, ako aj žalobcovi 2 proti žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

3. Následne mestský súd napadnutým uznesením z 15. novembra 2023 zaviazal sťažovateľa povinnosťou zaplatiť žalobcovi 1 náhradu trov konania vo výške 9 958,03 eur a trovy dôkazu vo výške 4 800 eur a žalobcovi 2 sumu 9 627,50 eur za zaplatený súdny poplatok a trovy právneho zastúpenia vo výške 3 675,26 eur. Proti uzneseniu podali sťažnosti žalobcovia 1 a 2, ako aj žalovaný (sťažovateľ). Sťažovateľ vo svojej sťažnosti namietal nesprávne priznanie náhrady trov konania za niektoré úkony právnej služby, ktoré nepovažuje za účelné, ako aj nesprávnu aplikáciu § 10 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) v dôsledku nesprávne určenej tarifnej hodnoty sporu. Mestský súd napadnutým uznesením z 25. novembra 2024 sťažnosti zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti v zhode s námietkami uvedenými v sťažnosti proti uzneseniu z 15. novembra 2023 v podstatnom uviedol, že mestský súd postupoval arbitrárne pri stanovení hodnoty sporu, ktorú údajne určil podľa peňažného plnenia určeného pri konci konania. Sťažovateľ poukázal na § 10 ods. 2 vyhlášky, podľa ktorého sa výška tarifnej hodnoty určuje podľa peňažného plnenia určeného pri začatí poskytovania právnej služby, a nie pri konci konania. Napadnuté uznesenia preto považuje za arbitrárne, z právneho hľadiska neudržateľné a porušujúce čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

5. Sťažovateľ odkázal aj na uznesenia mestského súdu v skutkovo a právne obdobnej veci (sp. zn. 58C/86/2017, pozn.), v ktorej bol účastníkom konania a kde mestský súd postupoval pri skutkovo a právne identickom prípade protichodne a odlišne. Sťažovateľ je preto toho názoru, že došlo k vydaniu prekvapivého rozhodnutia nesúladneho z čl. 6 ods. 1 dohovoru.

6. Sťažovateľ napokon namieta aj kvalitu odôvodnenia napadnutých rozhodnutí. Mestský súd sa nevysporiadal s jeho argumentmi a nevysvetlil logiku svojich rozhodnutí, prečo by sa malo vychádzať z hodnoty sporu určenej na konci zastupovania. Ak raz žalobca zažaloval sumu 137 810 eur a až neskôr ju rozšíril, je nevyhnutné vychádzať z tejto hodnoty sporu, a nie zo sumy, ktorá bola známa na konci konania. Aj uvedené pochybenie má mať podľa sťažovateľa za následok porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie označených práv podľa ústavy a dohovoru napadnutými uzneseniami mestského súdu o trovách konania. Mestský súd mal nesprávnou aplikáciou § 10 ods. 2 vyhlášky pri výpočte trov konania rozhodnúť svojvoľne a arbitrárne, keď stanovil tarifnú hodnotu peňažného plnenia na základe hodnoty sporu na jeho konci. K porušeniu označených práv malo dôjsť aj nedostatočným odôvodnením napadnutého uznesenia z 25. novembra 2024 v dôsledku nevysporiadania sa s argumentmi sťažovateľa uvedenými v sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka.

III.1. K namietanému porušeniu označených práv uznesením z 15. novembra 2023:

8. V súvislosti s napadnutým uznesením z 15. novembra 2023 ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého rozhoduje o individuálnych sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb vo veci porušenia ich základných práv alebo slobôd v tých prípadoch, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Jeho zmysel a účel je v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale rovnako je aj úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci výkonu im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Napadnuté uznesenie z 15. novembra 2023 bolo predmetom súdneho prieskumu zo strany mestského súdu v konaní iniciovanom sťažnosťou sťažovateľa (pričom námietky uplatnené v ústavnej sťažnosti a sťažnosti adresovanej mestskému súdu sú obsahovo totožné). Ústavný súd nemá právomoc na opakované preskúmanie daného rozhodnutia, preto odmietol túto časť ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. a) v spojení s § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K namietanému porušeniu označených práv uznesením z 25. novembra 2024:

9. Ústavný súd pri posudzovaní ústavných sťažností týkajúcich sa rozhodnutí o trovách konania stabilne zastáva názor, že rozhodovanie o trovách konania na všeobecných súdoch prislúcha zásadne týmto súdom, preto ich preskúmava iba celkom výnimočne. Problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich túto časť konania, napríklad takou interpretáciou a aplikáciou právnych noriem, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii právneho predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Na druhej strane ústavný súd pripomína, že rozhodovanie o náhrade trov konania je integrálnou súčasťou súdneho konania, a preto všeobecný súd pri poskytovaní súdnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy môže rozhodnutím, ako aj postupom predchádzajúcim jeho vydaniu, ktorý nie je v súlade so zákonom (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy), porušiť základné právo účastníka konania na súdnu ochranu. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je *ratione materiae* aj právo na rozhodnutie o trovách konania, resp. o náhrade trov konania v súlade so zákonom (Robins c. Spojené kráľovstvo z 23. 9. 1997).

10. Ústavný súd nie je ďalšou inštanciou v sústave všeobecného súdnictva, ale nezávislým orgánom ochrany ústavnosti pôsiacim mimo nej, pričom sa riadi zásadou minimalizácie zásahov do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú preskúmané v konaní o ústavnej sťažnosti. Z tohto postavenia mu preto neprislúcha všeobecne posudzovať vecnú správnosť právneho záveru, ku ktorému dospel všeobecný súd pri rozhodovaní o náhrade či výške trov konania.

11. Ústavný súd s ohľadom na námietky sťažovateľa musí zaujať stanovisko, či napadnuté uznesenie mestského súdu z 25. novembra 2024 spĺňa požiadavku ústavnosti (či jeho odôvodnenie

má kvalitu naplňujúcu obsah čl. 46 ods. 1 ústavy), rešpektujúc pritom svoj ustálený názor, že postup a rozhodnutie všeobecného súdu, ktoré sú v súlade s platnými a účinnými hmotnoprávnymi a procesnými normami, nemôžu spôsobiť porušovanie základných ľudských práv.

12. Nosná námietka sťažovateľa spočíva v tom, že pri výpočte trov konania mal mestský súd nesprávnou aplikáciou § 10 ods. 2 vyhlášky rozhodnúť svojvoľne a arbitrárne, keď určil tarifnú hodnotu na základe hodnoty sporu nie pri začatí konania, ale až na jeho konci. V rovnakej súvislosti malo dôjsť k porušeniu označených práv aj nedostatočným odôvodnením napadnutého uznesenia z 25. novembra 2024, konkrétne nevysporiadaním sa s argumentmi uvedenými v sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka.

13. Ústavný súd preskúmal obsah napadnutého uznesenia z 25. novembra 2024, ako aj jemu predchádzajúceho uznesenia vyššieho súdneho úradníka, keďže obe rozhodnutia nemožno hodnotiť izolovane, a oboznámil sa aj s obsahom spisu mestského súdu. Po posúdení napadnutého uznesenia z pohľadu sťažnostných námietok dospel k záveru o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti.

14. Nosná námietka sťažovateľa spočívala v tom, že žalobca v podanej žalobe požadoval zaplatenie peňažnej sumy 137 810 eur, čo malo byť rozhodujúce pre určenie tarifnej hodnoty. Mestský súd sa pri rozhodovaní o sťažnosti sťažovateľa s touto jeho námietkou nestotožnil, keď konštatoval, že predmetom konania bolo vyplatenie hodnoty majetkového podielu vystupujúceho člena z družstva vo výške 3,927 % (výška je určená stanovami družstva, pozn.). Pri podaní žaloby nebolo možné stanoviť presnú sumu tohto podielu, keďže vyčíslenie veľkosti podielu bolo možné až na základe vykonaného dokazovania, a preto aj v priebehu konania dochádzalo k úpravám petitu. V tomto smere sa stotožnil s odôvodnením uznesenia vyššieho súdneho úradníka.

15. Advokátska tarifa používa ako základ na výpočet tarifnej odmeny advokáta právny termín „tarifná hodnota“, za ktorú sa podľa § 10 ods. 2 vyhlášky považuje výška peňažného plnenia alebo cena vecí alebo práva, ktorých sa právna služba týka, určená pri začatí poskytovania právnej služby.

16. Z napadnutého uznesenia je možné vyvodiť, že mestský súd považoval v okolnostiach prípadu za základ tarifnej odmeny percentuálny podiel na hodnote majetku družstva. Z obsahu žaloby (bod VIII) vyplýva, že výšku požadovanej sumy 137 810 eur určenú v petite považoval žalobca za predbežnú. Z pohľadu poskytovania právnej služby tak už na začiatku jej poskytovania mohlo byť zrejmé, že sa žalovaný bude brániť proti vyplateniu majetkového podielu vystupujúcemu členovi družstva v percentuálnej výške určenej stanovami družstva, a to na celom majetku družstva. Tvrdenie o predbežnom určení výšky plnenia korešponduje s ďalším priebehom konania vyplývajúcim z obsahu súdneho spisu. Zisťovanie presnej výšky majetku žalovaného a z neho vyplývajúcej presnej výšky majetkového podielu vykonaným dokazovaním (vykonanie znaleckého dokazovania, vyžiadanie účtovných závierok za rozhodné obdobia) bolo podkladom na zmenu žalobného petitu uzneseniami z 13. augusta 2019, resp. 10. októbra 2019, a to bez zmeny skutkového podkladu žaloby. V civilnom sporovom konaní totiž žalobný návrh tvorí nielen jeho hmotné vyjadrenie (petit), ale aj jeho základ, ktorý tvoria právne významné skutočnosti, na ktorých sa zakladá žalobný návrh a ktoré umožňujú súdu, aby jeho nárok právne kvalifikoval [podobný záver zaujal (hoci v odlišných skutkových súvislostiach) Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 7Cdo/268/2019 z 25. novembra 2020 (R 14/2021): „Obsah žaloby nie je tvorený výlučne žalobným návrhom (petitum), ale aj rozhodujúcimi skutkovými tvrdeniami – opísaním skutkového deja (causa petendi). Súd je viazaný petitom žaloby po obsahovej stránke

a tento petit je potrebné vykladať v súvislosti so skutkovými tvrdeniami v žalobe. Súd má skúmať celý obsah podanej žaloby, nielen samotný žalobný návrh.“].

17. Podľa ústavného súdu mestský súd postupoval ústavne akceptovateľným spôsobom, pričom pri stanovení tarifnej hodnoty veci (t. j. predmetu sporu) nepostupoval svojvoľne, keď ustálil predmet konania zohľadnením konkrétnych okolností prejednávanej veci. Následne sa síce stručne, no z pohľadu ústavného súdu dostatočne vysporiadal s podstatnými námietkami sťažovateľa uvedenými v jeho sťažnosti, na ktoré poskytol ucelenú a konzistentnú odpoveď. Ústavný súd považuje odôvodnenie napadnutého uznesenia mestského súdu v kontexte námietok uplatnených v ústavnej sťažnosti za dostatočné a ústavne akceptovateľné a, riadiac sa zásadou minimalizácie zásahov do štátnej moci, konštatuje, že nevidí dôvod na revíziu právnych záverov mestského súdu uvedených v napadnutom uznesení.

18. Zhrňujúc už uvedené, ústavný súd uzatvára, že samotná skutočnosť, že sa sťažovateľ s názorom mestského súdu nestotožňuje, nepostačuje na prijatie záveru o arbitrárnosti alebo nedostatočnom odôvodnení napadnutého uznesenia z 25. novembra 2024. Vzhľadom na uvedené ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť v predmetnej časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. marca 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu